

FNV Horecabond Jaarverslag 2017

Colofon

FNV Horeca, FNV Catering en FNV Recreatie zijn onderdeel van FNV Horecabond

» **Adres**

FNV Horecabond,
Louis Armstrongweg 100
Postbus 1435, 1300 BK Almere

» **Telefoon leden**

036 - 535 85 95

» **Telefoon niet-leden**

0900 - 239 10 00 (€ 0,50 p/min)

» **Fax**

036 - 536 33 97

» **E-mail**

info@fnvhorecabond.nl

» **Website**

www.fnvhorecabond.nl

» **Eindredactie**

Afdeling communicatie FNV Horecabond

» **Beeld**

P&I, Rob van Dam, Ingmar Timmer,
Frank Penders, Shutterstock.com,
Simon Trel & Karel de Vos.

Inhoud

1. Voorwoord 4

2. Bestuursverslag 6

» 2a. Bestuursverslag	7
» 2b. Organigram	10
» 2c. Gang van zaken 2017	12
» 2d. Organisatie algemeen	14
» 2e. Vereniging	21
» 2f. Collectieve belangenbehartiging	22
» 2g. Pensioenen	30
» 2h. Vooruitblik 2018	32

3. Jaarrekening 33

» 3a. Balans per 31 december 2017	33
» 3b. Staat van baten & lasten over 2017	34
» 3c. Toelichting op de balans & staat van baten en lasten	36
» 3d. Overige gegevens	56
» 3e. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	57

4. Bijlage 62

» Opgave van bestuurs- en nevenfuncties leden bestuur en directie FNV Horecabond per 31 december 2017	63
---	----

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van FNV Horecabond. Het Hoofdbestuur legt via dit verslag verantwoording af over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar.

Het afgelopen jaar was een jaar waarin verandering, vernieuwing en ontwikkeling centraal stonden. Helaas was er ook teleurstelling wegens de onfatsoenlijke cao horeca die afgesloten is tussen Koninklijke Horeca Nederland (KHN) en CNV Vakmensen.

We hebben grote stappen gemaakt met de uitwerking van het manifest 'De kracht van samenwerking'. Zo zijn we in het voorjaar gestart met de campagne Horeca verdient beter, waar we op diverse plekken in het land op een positieve manier aandacht hebben gevraagd voor de slechte arbeidsvoorwaarden in de horeca. Deze acties werden ondersteund door een sterke social media campagne waarbij meer dan een miljoen mensen bereikt zijn. De

campagne werd afgesloten tijdens De Dag van de Horecamedewerker, een dag vol met vakworkshops bezocht door meer dan 400 vakmensen. Deze dag zal vanaf nu jaarlijks georganiseerd worden.

Om als bond meer in de regio aanwezig te zijn hebben we het land verdeeld in vier regio's, om op deze manier dichtbij onze doelgroep te kunnen zijn. Hiervoor is de afdeling Collectieve Belangenbehartiging versterkt, om deze uitdagende taak te kunnen vervullen.

In 2017 stond de ontwikkeling van scholing voor actieve leden centraal. In 2018 kunnen leden diverse opleidingen volgen om op deze wijze dichtbij de bond te komen staan. We hebben

al een eerste aftrap gedaan met de opleiding tot re-integratie/WIA begeleider.

De cao-onderhandelingen in de horeca zijn uitgelopen op een grote teleurstelling. FNV Horecabond heeft niet de kans en ruimte gekregen om een goede cao af te sluiten. CNV Vakmensen en KHN zijn tot een akkoord gekomen waar FNV Horecabond zich absoluut niet in kon vinden. In de recreatie is het wel gelukt een cao af te sluiten voor de duur van 1,5 jaar met goede arbeidsvoorwaarden.

We hebben een werkgroep opgericht met leden en collega's uit de werkorganisatie om zich te buigen over een visie gericht op de toekomst over 5-10 jaar.

Het was in ieder geval een bewogen jaar!

Esther de Jong
Secretaris-penningmeester FNV Horecabond

2a. Bestuursverslag

FNV Horecabond, gevestigd te Almere, behartigt de belangen van werknemers, uitkeringsgerechtigden en gepensioneerden in de horeca, catering en recreatie op het gebied van arbeid en inkomen. De kerntaken van FNV Horecabond zijn het verzorgen van individuele dienstverlening voor zijn leden en het behartigen van de collectieve belangen van alle (ex-) werknemers. Daarnaast behartigt FNV Horecabond de belangen van (ex-)werknemers en gepensioneerden, in deze sectoren als belanghebbende bij een pensioenfonds. Bij de uitvoering van de kerntaken ligt het accent op het bevorderen van solidariteit, sociale rechtvaardigheid en zelfredzaamheid.

Activiteiten

De kernactiviteiten van FNV Horecabond zijn:

- » Collectieve belangenbehartiging door het afsluiten van cao's en sociale plannen voor alle werknemers in de bedrijfstakken horeca, contractcatering en recreatie of in de daarin werkzame bedrijven;
- » Individuele dienstverlening, waaronder rechtshulp, aan de leden;
- » Voorlichting en informatievoorziening aan de leden;
- » Verenigingsactiviteiten, uit te splitsen in werkzaamheden van leden binnen activiteitenteams en binnen de verenigingsorganen.

FNV Horecabond presenteert zich als FNV Horeca, FNV Catering en FNV Recreatie bij activiteiten die zich specifiek op een van deze drie bedrijfstakken richten.

Bestuur

De vereniging FNV Horecabond wordt bestuurd door een Hoofdbestuur en een Dagelijks Bestuur. Het Hoofdbestuur stelt het algemene beleid op hoofdlijnen vast en houdt toezicht op de uitvoering ervan (door het Dagelijks Bestuur). Ook stelt het Hoofdbestuur de begroting vast. Aan de hand van onder andere een financieel jaarverslag legt het Hoofdbestuur verantwoording af aan het Ledencongres, het hoogste orgaan binnen de bond. Het Ledencongres stelt het algemene arbeidsvoorwaardenbeleid vast en beoordeelt het beleid door het Hoofdbestuur aan de hand van het jaarverslag. De voorbereiding en uitvoering van het beleid vallen onder de verantwoordelijkheid van het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur maakt voorstellen voor het Hoofdbestuur en vertegenwoordigt de bond van rechtswege.

Hoofdbestuur

Het Hoofdbestuur bestaat volgens de statuten uit negen leden: twee leden van het Dagelijks Bestuur en zeven onbezoldigd Hoofdbestuurders. Het Hoofdbestuur wordt door het Ledencongres gekozen. In 2017 heeft het Hoofdbestuur acht reguliere vergaderingen gehouden en is er een tweedaagse bijeenkomst georganiseerd. Tijdens de vergaderingen stonden onder andere het financieel jaarverslag 2016 en de meerjarenraming 2017-2021 op de agenda. Daarnaast is het jongerenlidmaatschap besproken, met als resultaat dat besloten is om deze vorm van lidmaatschap voorlopig voort te zetten. Het Hoofdbestuur heeft een vervolg gegeven aan het visietraject en zal dit in 2018 continueren. De samenstelling van het Hoofdbestuur was op 31 december 2017 als volgt:

» Ben (B.C.) Francooy	voorzitter
» Esther (E.) de Jong	secretaris-penningmeester
» Bert (A.H.) Veldman	onbezoldigd lid uit de regio Oost en vicevoorzitter van het Hoofdbestuur
» Michel (M.) Hooglugt	onbezoldigd lid uit de regio West
» Ronald (R.) Plokker	onbezoldigd lid uit de regio Noord
» Jan (J.M.) Wever	onbezoldigd lid uit de regio Midden
» Edwin (E.) Vlek *	onbezoldigd lid uit de regio Midden
» Roland (R.J.M) Delnoij	onbezoldigd lid uit de regio West
» Carlo (C.) Snoek	onbezoldigd lid uit de regio Zuidwest

*Edwin (E.) Vlek is per 1 december 2017 uitgetreden uit het Hoofdbestuur.

Dagelijks bestuur

Zoals eerder gezegd worden de leden van het Dagelijks Bestuur door het Ledencongres gekozen. Zij zijn als bezoldigd bestuurder in dienst van de bond. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit twee personen. Op 31 december 2017 was de samenstelling als volgt:

» Ben (B.C.) Francooy	voorzitter
» Esther (E.) de Jong	secretaris-penningmeester

Directie

Het Dagelijks Bestuur benoemt de directeur, die daarmee de dagelijkse leiding krijgt over de werkorganisatie en verantwoordelijk is voor de uitvoering van het door het Dagelijks Bestuur vastgestelde beleid in beheersmatig opzicht. Op 31 december 2017 was **Erik (E.A.) Weehuizen** in dienst als directeur.

Ledencongres

Het Ledencongres is het hoogste orgaan van onze vereniging en komt tweemaal per jaar bijeen. Alle leden kunnen rechtstreeks deelnemen aan het Ledencongres, zelf vragen stellen en voorstellen doen (ieder individueel lid kan voorafgaand aan een Ledencongres bij het Hoofdbestuur een voorstel voor de vereniging indienen).

Het Ledencongres heeft als bevoegdheden: het vaststellen van het algemene arbeidsvoorwaarden-beleid en het beoordelen van het beleid waarover het Hoofdbestuur verantwoording aflegt aan de hand van het jaarverslag. En daarnaast is het Ledencongres gerechtigd tot verkiezing, schorsing en ontslag van leden van het Hoofdbestuur (waaronder de leden van het Dagelijks Bestuur), wijzigen van statuten en reglementen en besluitvorming over het aangaan van een fusie of ontbinden van FNV Horecabond.

Maandag 23 januari was er vanwege verkiezingen een extra Ledencongres met 81 leden, waaronder 9 leden van het Hoofdbestuur. Tijdens deze dag stonden op de agenda de verkiezing van de secretaris-penningmeester en het vervolg van het Manifest 'De kracht van samenwerking' centraal. Er waren twee kandidaten voor de verkiezing van secretaris-penningmeester. Esther de Jong is met een grote meerderheid gekozen als secretaris-penningmeester.

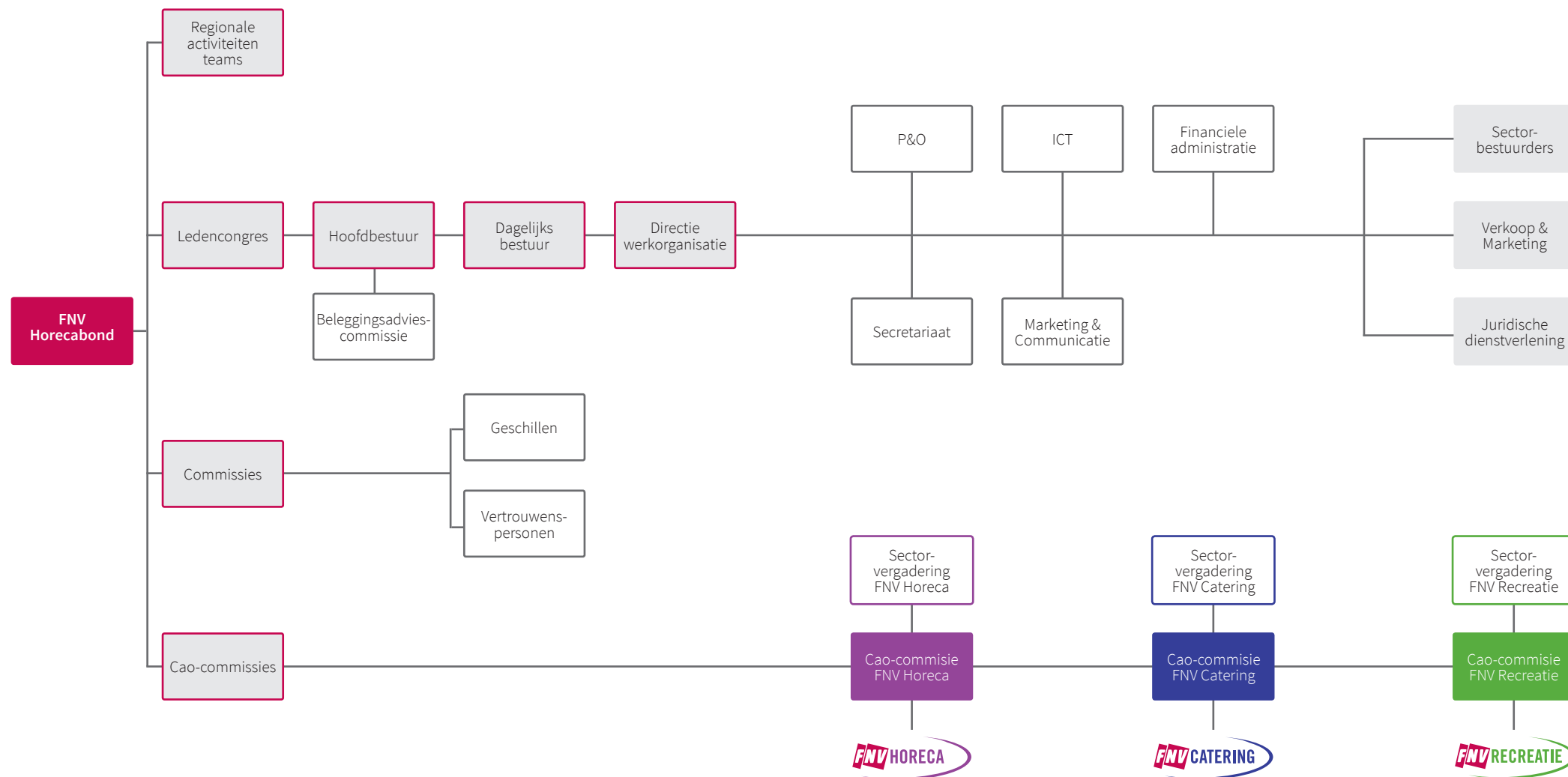
Maandag 22 mei vond het tweede Ledencongres plaats met 78 leden inclusief de Hoofdbestuurleden. Het programma was divers: een verkiezing voor een nieuw Hoofdbestuurslid, een presentatie van Young Academy en een presentatie rondom het thema 'Robotisering in de hospitality'.

Eind november vond het laatste Ledencongres van 2017 plaats met 76 leden inclusief het Hoofdbestuur. In de ochtend vonden presentaties plaats onder andere van Han Busker, voorzitter FNV en Ricardo Eshuis, directeur SVH. In de middag zijn de leden in subgroepen uiteengegaan om verder te praten over 'de nieuwe vereniging FNV Horecabond'.

Beleggingsadviescommissie

FNV Horecabond beschikt over een aanzienlijk belegd vermogen. Het bezit daarvan en het rendement daarop dienen als waarborg voor de continuïteit van onze vereniging en de activiteiten daarvan. Voor de duurzaamheid van het beheer van deze beleggingen vindt het Hoofdbestuur het van belang, dat de bond beschikt over voldoende beleggingsexpertise. Daarom heeft zij in 2016 een beleggingsadviescommissie ingesteld met als doelstelling, het Hoofdbestuur gevraagd en ongevraagd over het strategisch beleggingsbeleid te adviseren en de secretaris-penningmeester over het tactische beleggingsbeleid. De commissie bestaat uit tenminste twee externe leden, waarbij één van de leden bij voorkeur ook ervaring en deskundigheid heeft met financieel beleid en vermogensbeheer bij een vereniging. De vergaderingen van de commissie worden bijgewoond door de secretaris-penningmeester. In 2017 is de commissie vijf keer bijeengekomen. Voor deze commissie is door het Hoofdbestuur een statuut vastgesteld. Per 31 december 2017 bestond de commissie uit **Eiko (E.P.) de Vries** als voorzitter en **Rob (R.) Heerkens**.

2b. Organigram

2c. Gang van zaken 2017

Ook het jaar 2017 stond in het teken van de volgende drie terreinen:

- » Versterking van de positie van de bond in de sectoren, om te beginnen in de horeca;
- » Behoud en beter nog: groei van het ledental;
- » Verbetering van onze positie onder jongeren.

Financiën 2017

In 2017 is een totaal aan baten van ongeveer € 3.696.000 en een totaal aan lasten van ongeveer 6,7 miljoen gerealiseerd. Dit betekent een exploitatieverlies van € 3.029.000. Daarvan is 1,2 miljoen van de lasten uitgetrokken voor bovengenoemde investeringen in versterking van de positie van de bond in de sectoren, in nieuwe diensten en producten en de cao campagne. In 2017 is rekening gehouden met een verhoging van de contributie en tarieven van de pakketten per 1 januari 2017 van 2%.

Ook in 2017 is het budget ten behoeve van de investeringen in nieuwe diensten en producten op een andere wijze berekend, waarbij een iets andere benadering is gekozen. Deze benadering is als volgt: de bond heeft een omvangrijk eigen vermogen. Een deel daarvan is een buffer benodigd voor feitelijke afbouw/ombouw van activiteiten als er geen middelen meer binnen zouden komen. Het restant van het eigen vermogen kan vervolgens benut worden om te investeren in de toekomst van de bond.

Ook in 2017 is er net zoals in 2016 door het Hoofdbestuur besloten een bedrag beschikbaar van € 440.000 voor de 'versterking van de bond' in de sectoren. Dit zal ten laste worden gebracht van het bestemmingsfonds 'Strijdfonds' van de bond.

'Onderaan de streep' laat de jaarrekening over 2017 rode cijfers zien. Het rendement op de beleggingen heeft weliswaar bijgedragen aan de vermindering van het verlies, maar is onvoldoende om het tekort te compenseren. Dit betekent dat net als in 2016 wordt ingeteerd op het vermogen van de bond.

Op de balansdatum kan geconstateerd worden dat er genoeg middelen liquide zijn, danwel liquide gemaakt kunnen worden en dat ook de solvabiliteit voor de komende jaren voldoende is.

Het resultaat op de beleggingen is met 3,9% lager dan het voorafgaande jaar (4,8%).

2d. Organisatie algemeen

Werving en behoud

Het jaar 2017 is afgesloten met een ledenverlies van 138 leden. Ten opzichte van vorig jaar is het verlies ruim gehalveerd. Op 31 december 2017 had FNV Horecabond 22.618 leden.

Het aantal nieuw ingeschreven leden ligt met 2.940 iets hoger dan in 2016 (2.859). Het aantal uitschrijvingen ligt qua percentage gelijk aan vorig jaar.

Ledenontwikkeling 2014-2017

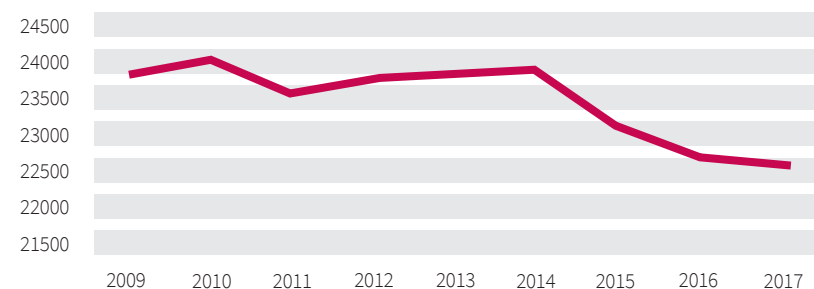
	Leden geworven	Leden uitgeschreven	Saldo
2017	2.940	3.078	-138
2016	2.859	3.246	-387
2015	2.666	3.430	-764
2014	3.325	3.287	38

Net als in voorgaande jaren wordt het grootste gedeelte van de leden geworven via een outdoor callcenter (39%). De leads die nagebeld worden door het callcenter komen van de website, sociale media en persoonlijk contact. De meeste voorkomende uitschrijfreden is, zoals ook in voorgaande jaren, het verlaten van de bedrijfstak.

Ledenontwikkeling per sector 2017

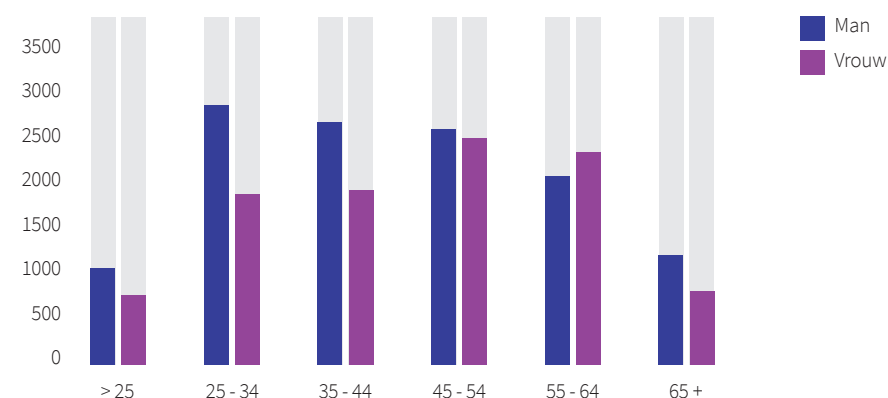
	Leden geworven	Leden uitgeschreven	Saldo	Vershil t.o.v. 2016
Horeca	2.445	2.579	-134	-279
Catering	322	320	2	-8
Recreatie	173	179	-6	-10

Eindstand ledental 31-12 van 2009-2017

In de horeca is ruim de helft van de leden jonger dan 45 jaar. In de catering is ongeveer 70% van de leden tussen de 45 en 65 jaar. De recreatie heeft de meeste leden (55%) in de leeftijdsgroep 40 - 60 jaar. Deze cijfers zijn nagenoeg hetzelfde als voorgaande jaren. De gemiddelde leeftijd op 31 december 2017 was 45,1 jaar, in 2016 was dit nog 45,6 jaar.

Leeftijden leden actueel

Behoud

In 2017 is er ruim € 45.000 afgeschreven vanwege misgelopen contributie-inkomsten. Dit is € 6.000 minder dan in 2016. Er is bijna € 57.000 geïncasseerd aan achterstallige betalingen, dit is € 12.000 meer dan voorgaand jaar. In 2017 zijn er 400 leden geroyeerd in verband met een achterstallige betaling, vorig jaar waren dit er nog 471.

Juridische dienstverlening

De afdeling Juridische dienstverlening bestond in 2017 uit 8 juristen, 1 procesjurist, 3 advocaten en 4 secretariael ondersteuners. Gezamenlijk hebben zij in 2017 1.250 nieuwe juridische dossiers in behandeling genomen en 1.368 dossiers afgehandeld.

Naast het geven van inhoudelijk (schriftelijk) advies, staan de juristen en advocaten van de afdeling juridische dienstverlening haar leden ook bij in bezwaarschriftprocedures tegen beslissingen van het UWV en bij juridische procedures bij de rechtbank of het Gerechtshof. Indien niet wordt voldaan aan een vonnis van de rechter, zorgt de afdeling er eveneens voor dat het vonnis bij de deurwaarder terecht komt voor beslaglegging en executie van het vonnis.

De meeste dossiers betroffen onderwerpen als ontslag, re-integratie en loon- en overuren-berekeningen.

Resultaat

Ruim de helft van alle afgehandelde dossiers in 2017 is met een positief resultaat afgehandeld, namelijk 57%. Dit is 4% hoger dan in 2016. Voor het aantal afgehandelde juridische procedures is dit resultaat zelfs nog iets meer, namelijk 60%. Van de behaalde positieve vonnissen zijn er uiteindelijk 11 naar de deurwaarder doorgestuurd voor de executiefase, omdat niet vrijwillig aan het vonnis werd voldaan.

Extern

Op momenten dat de instroom van nieuwe dossiers hoger is dan de capaciteit op de juridische afdeling aankan, worden de dossiers uitbesteed aan een externe juridische dienstverlener, waar FNV Horecabond nauw mee samenwerkt. Ook letselschadedossiers worden uitbesteed, omdat dergelijke dossiers zeer specifieke expertise verlangen. In 2017 zijn in totaal 21 dossiers uitbesteed aan externe partijen, 4 daarvan betroffen letselschadekwesties. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2016, maar nog altijd aanzienlijk lager dan de jaren daarvoor. Zo betrof het aantal uitbestedingen in 2015 nog 61.

Tevredenheid

De tevredenheid ten aanzien van de juridische dienstverlening wordt gemeten door leden van wie een dossier is afgehandeld een enquêteformulier toe te zenden. Leden wordt gevraagd de dienstverlening te beoordelen op punten zoals snelheid van in behandeling nemen, de bereikbaarheid van de behandelaar, deskundigheid, vriendelijkheid en inzet. De beoordeling in 2017 was gemiddeld een 7,6 op een schaal van 1 tot 10 en daarmee vergelijkbaar met 2016.

Marketing en communicatie

De manier van communiceren met onze leden en niet-leden richt zich naar de behoefte van de doelgroep. Hier stemmen we onze communicatiemiddelen steeds meer op af. Zo worden nieuwsbrieven doelgroepgericht verstuurd, waarbij we een lichte stijging zien van het openingspercentage en de doorklikratio naar de website. Het websitebezoek is overall met 10% gestegen. In 2017 is een intensief project afgerond waarin de websites vernieuwd zijn, waarmee we onder andere de gebruiks-vriendelijkheid van de website willen optimaliseren.

Onze inspanningen om de binding met jongeren op sociale media te vergroten heeft geresulteerd in een toename van de online interactie en betrokkenheid. Met name op Facebook is de betrokkenheid met 137% gestegen en het aantal volgers met 22%. Ook in 2017 hebben we ons nog meer gericht op een hoger bereik en het verkrijgen van leads via social media. Begin 2017 hebben we voor alle sectoren nieuwe websites ontwikkeld, die een verbeterde navigatie bevatten en geoptimaliseerd op basis van bezoekerswensen. Het websitebezoek is in 2017 flink gestegen naar bijna een half miljoen unieke bezoekers. Ook de nieuwsbrieven zijn gerestyled en geoptimaliseerd. Op basis van de vormgeving van de website is er een vertaalslag gemaakt naar het drukwerk. Half mei is FNV Horeca de campagne Horeca verdient beter gestart waar afdeling Communicatie een grote rol in heeft gespeeld bij de online campagnes, zomeracties en de ontwikkeling van De Dag van de Horecamedewerker. Deze dag had een aantal doelstellingen:

- medewerkers in het zonnetje zetten (personeelsuitje voor de horecamedewerker)
- aandacht voor het horeca vakmanschap
- verbinding werkgevers en medewerkers, gezamenlijk belang, gericht op arbeidsvoorwaarden en imago van de sector
- zichtbaarheid FNV Horeca vergroten binnen de totale sector

Daarbij stonden drie pijlers centraal: inhoud, food en ontspanning. Met ruim 400 horecamedewerkers was het een succesvolle dag.

Horeca info

Zeven keer per jaar komt het ledenblad Horeca Info uit. De inhoud is een mix van 'need to know' en 'nice to know', met de laatste stand van zaken op het gebied van cao- en arbeidsvoorwaarden, wetten en juridische zaken. Er is ruime aandacht in het blad voor de drijfveren en inspiratie van werknemers in de sectoren en voor vakbekwaamheid, passie en liefde voor het vak. Bij dit alles probeert de redactie zoveel mogelijk de werknemerskant te belichten en leden zelf aan het woord te laten en in beeld te brengen.

ICT

In 2017 is een bepaalde stabilisatie bereikt met betrekking tot de hard- en software. De systemen zijn uniform gemaakt en het onderhoud is steeds meer geautomatiseerd. Er is afscheid genomen van het

mobiele netwerk Voipro, aangezien deze niet goed functioneerde. De overstap naar T-Mobile is uit kostenoverweging en service gemaakt.

De Windowserver zijn voorzien van de laatste updates en software. De back-up beveiliging is verbeterend en vindt nu plaats op de uitwijkplaats in Aalsmeer op eigen systemen, waardoor effectiever en sneller geschakeld kan worden met restore acties. Ook brengt dit een aanzienlijke kostenbesparing met zich mee doordat er geen ruimte in de 'cloud' hoeft te worden ingekocht. In het ledensysteem Profit zijn nieuwe toepassingen geïmplementeerd die het mogelijk maken om door middel van nummerherkenning gekoppeld aan de ledenkaart, direct persoonlijke informatie schermen te laten openen als iemand belt.

Voor komend jaar heeft met name de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) onze aandacht, waar overheden en bedrijfsleven aan moeten voldoen. Iedere organisatie is zelfverantwoordelijk om systemen, processen en interne organisatie op deze (nieuwe) rechten inrichten. Door de AVG krijgen mensen meer privacy rechten. Afdeling ICT houdt zich bezig met het schrijven van een AVG-rapport en het in kaart brengen en op niveau brengen van de systemen en beveiliging daarvan.

Personeelszaken

In 2017 bestond de bezetting gemiddeld uit 44,88 fte (43,44 fte voor onbepaalde tijd en 1,43 fte voor bepaalde tijd). In 2016 was er gemiddeld 45,42 fte (41,92 fte voor onbepaalde tijd en 3,5 fte voor bepaalde tijd). Daarnaast waren er in 2017 gemiddeld drie uitzendkrachten werkzaam, dit komt overeen met gemiddeld 2,44 fte.

In 2017 is het totale verzuimpercentage over de gehele organisatie gestegen ten opzichte van 2016. Dit werd voornamelijk veroorzaakt door het lang verzuim.

Op basis van de eerdere Risico- inventarisatie & -evaluatie (RI&E) is in 2017 gestart met het op een aantal werkplekken inzetten van zit-sta bureaus en fietsbureaus. Deze werkplekken bieden de optie om zowel zittend als staand te werken, waarmee de vitaliteit bij werknemers wordt gestimuleerd. Daarnaast zijn er bij enkele medewerkers werkplekcontroles geweest waarbij gekeken is naar een zo optimaal mogelijke ergonomische instelling van de werkplek.

In 2017 hebben verschillende medewerkers een opleiding- of coachingstraject doorlopen. Hierbij is vooral aandacht geweest in de persoonlijke en competentiegerichte ontwikkeling binnen de eigen functie.

2e. Vereniging

FNV Horecabond heeft de leden ingedeeld in 6 regio's: Noord, Midden, Oost, Zuid-Oost, Zuid-West en West. In de regio's zijn kaderleden die gemiddeld 2 à 3 keer per jaar per regio bij elkaar komen en ledenbindingactiviteiten organiseren: 1 jubilarisbijeenkomst en 2 seniorenbijeenkomsten. Deze laatste activiteiten bestaan veelal uit een diner en/of georganiseerde lunch binnen de regio op horecascholen. De jubilarisbijeenkomsten vinden zowel in het voorjaar als in het najaar plaats, voor de seniorenbijeenkomsten geldt hetzelfde.

Jubilarissenbijeenkomst

Leden die 25, 40, 50, 60, 65 of 70 jaar lid van de bond zijn, worden uitgenodigd een jubilarisfeest bij te wonen. Daarnaast worden ook actieve kaderleden uitgenodigd als waardering voor hun inzet. Beide bijeenkomsten worden zeer gewaardeerd door de leden. Bij de jubilarissen is opvallend dat veelal de oudere jubilarissen beter gebruik maken van de uitnodiging.

Gemiddeld is:

- » 22% van de jubilarissen die 25 jaar lid zijn aanwezig, vorig jaar was dit 28%
- » 49% van de jubilarissen die 40 jaar lid zijn aanwezig, 57% vorig jaar
- » 58% van de jubilarissen die 50 jaar lid zijn aanwezig; 41% vorig jaar
- » 10% van de jubilarissen die 60 jaar lid zijn aanwezig; 40% vorig jaar

65 jaar lid van de bond is officieel geen jubilarisviering, maar deze leden ontvangen wel een uitnodiging. Van deze groep was 100% aanwezig dit jaar. Van de 70-jarige jubilarissen, in totaal 3 dit jaar, was 33% aanwezig. Twee jubilarissen moesten verstek laten gaan wegens gezondheid.

Seniorenbijeenkomsten

Voor seniorleden organiseert FNV Horecabond jaarlijks in de regio's seniorenlunches en -diners. Deze bijeenkomsten worden gehouden op diverse horecascholen. In 2017 hebben we in totaal 1.953 uitnodigingen verzonden en 462 bezoekers mogen begroeten.

Opleidingen actieve leden

In 2017 is de tweede Young Academy succesvol afgesloten. Een groep van jonge leden tot 30 jaar volgen diverse masterclasses om zich op deze manier te ontwikkelen en kennis te maken met de vakbeweging en haar maatschappelijke rol. Daarnaast is gestart met het ontwikkelen van een nieuwe leerlijn voor actieve leden van FNV Horecabond. Naast de Young Academy worden er Oriëntatie, Basis en functiegerichte opleidingen opgericht voor leden die zich op welke manier dan ook actief willen inzetten voor de bond. Hierin is al een eerste start gemaakt met de opleiding tot re-integratie/WIA begeleiders, waar negen leden inmiddels zijn opgeleid om leden te ondersteunen bij re-integratie of de aanvraag van een WIA-uitkering. Ook zijn een aantal leden opgeleid tot vakbondsconsulent om vragen rondom werk en inkomen te beantwoorden op vakbondshuizen.

2f. Collectieve belangenbehartiging

Eind 2016 is door het Ledencongres het Manifest ‘De kracht van samenwerking’ vastgesteld, waarna FNV Horecabond in 2017 verder is gegaan met de uitwerking van het Manifest. Hierop volgend is een plan opgesteld ‘De bond in de regio’, waarin centraal staat dat FNV Horecabond van centraal naar decentraal gaat werken (vier regio’s/vakbondshuizen). In 2017 zijn er inspanningen verricht om het Team Collectief verder uit te breiden voor de formele start van de afdeling Collectieve Belangenbehartiging in 2018.

FNV Horeca

FNV Horeca heeft in 2017 de strategie voortgezet die enerzijds is gebaseerd op bewustwording en informeren van de horecamedewerkers en anderzijds op het afsluiten van cao’s met afzonderlijke bedrijven. Het vergroten van de betrokkenheid van werknemers en het, samen met leden, adresseren van belangrijke werknemersthema’s van vakbondswerk zullen ook de komende jaren prioriteit krijgen.

Horecava

Uiteraard was FNV Horeca ook in 2017 aanwezig. Op de stand zijn we met bezoekers in gesprek gegaan over de toekomst van de sector. Tegelijkertijd hebben veel werknemers informatie en advies gekregen over hun werk en inkomen.

HotelloTop

Tijdens de Horecava vond Future HotelloTop, een initiatief van HotelloTOP plaats. FNV Horeca was sponsor van dit Congres voor 200 Hotelschoolstudenten. Zij konden diverse workshops volgen. Daarnaast was FNV Horeca aanwezig op het HotelloYear event; een congres voor hotelschoolstudenten én afgestudeerden.

Studenten zijn de toekomst!

Na het succes van vorig jaar, vond ook in 2017 de Young Professional Experience Day plaats met 1.200 deelnemers; 750 MBO’ers en 450 HBO’ers. FNV Horeca is initiatiefnemer van dit event, omdat wij het belangrijk vinden dat we in contact komen met leerlingen, hen kennis laten maken met het vak én hen voor te bereiden op hun toekomst.

1 mei 2017, Dag van de Echte Banen.

In 2017 is de jaarlijkse FNV-actiedag. Deze dag stond in teken van ‘Echte Banen’. Een onderwerp waar FNV Horeca zich hard voor inzet. Ruim meer dan de helft van alle horeca werknemers heeft een tijdelijke of flexibele baan. De sector horeca staat daarmee bekend als een van de sectoren met het hoogste aandeel ‘onzekere banen’. Leden hielpen op de Dag van de Arbeid mee om de verschillende informatiestands te bemannen, waaronder die van FNV Horecabond.

Horeca Verdient Beter, Zomercampagne: #hvb

In diverse steden in Nederland heeft FNV Horeca succesvol en zichtbaar campagne gevoerd voor een fatsoenlijke cao, beter loon en goede opleidings- en ontwikkelingsmogelijkheden. Deze campagne geeft waardering voor horecawerknemers die hun werk en hun vak dagelijks uitvoeren. Onder het motto ‘Trots op Horeca’ zijn we in gesprek gegaan met horecawerknemers, horecawerkgevers en gasten. Daarbij zijn verschillende soorten informatieflyers en een door FNV Horeca ontwikkelde polsbandjes uitgedeeld. Van de campagnes in Den Bosch, Haarlem en Zwolle zijn goed bekeken interactieve filmpjes gemaakt.

Dag van de Horecamedewerker

Op maandag 25 september 2017 vond de eerste editie met ruim 400 horecamedewerkers van De Dag van de Horecamedewerker plaats. Een dag vol inspiratie, workshops en ontspanning. Daarnaast was er een succesvolle banenmarkt, waarbij medewerkers de mogelijkheid kregen om een speedsollicitatiegesprek te voeren.

Collectieve belangenbehartiging

In 2017 heeft FNV Horeca weer volop collectieve belangenbehartiging uitgevoerd. Met verschillende partijen in de sector en horecabedrijven vonden er gesprekken plaats over de sector om de gezamenlijke belangen en gezamenlijke verantwoordelijkheden te onderzoeken. En om samenwerkingen of samenwerkingsverbanden aan te gaan. Met meerdere bedrijven is informatie uitgewisseld over de totstandkoming van een bedrijfs-cao of een maatwerk-cao.

Sector-cao

Per 1 januari 2018 is na vier jaar een nieuwe sector-cao in de horeca tot stand gekomen. Deze cao is afgesproken tussen werkgeversvereniging Koninklijke Horeca Nederland en werknemersvereniging CNV Vakmensen. FNV Horeca is niet betrokken bij het afsluiten van deze cao, aangezien zij is uitgesloten van het cao-overleg. FNV Horeca vond dat deze nieuwe cao geen fatsoenlijke loonsverhoging bood voor de vele werknemers en vakkrachten. Tegelijkertijd was de eis van de werkgeversvereniging om meerdere verslechtingen ten opzichte van de voorgaande cao te accepteren. Dit heeft ertoe geleid dat FNV Horeca hierna een uit de sector ontstane campagne #nietmijncao heeft ontwikkeld om de sector en het publiek te informeren over de situatie. Dit is gebeurd door middel van bijeenkomsten, bedrijfsbezoeken en online campagnes. Ook heeft FNV Horeca een toelichting ontwikkeld waarin de belangrijkste gevolgen van de nieuwe cao staan beschreven.

Aansluitend zet FNV Horeca in op ‘goed werkgeverschap’ en op de mogelijkheid voor werkgevers om betere aanvullende afspraken te maken voor haar werknemers.

Bedrijfs-cao Stichting Pluryn Maatschappelijke Ondernemingen

FNV Horeca en Stichting Pluryn Maatschappelijke Ondernemingen zijn in 2017 een bedrijfs-cao overeengekomen voor horecamedewerkers die binnen de organisatie werkzaam zijn. De cao loopt van 1 juli 2017 tot 1 juli 2018 en kent goede loon- en jeugdloonafspraken, een loonsverhoging van 2% voor alle werknemers, verhoging van alle eindlonen met € 100,-, geen wachtdagen bij ziekte, goede feestdagen-toeslag, overurentoeslag, een moderne jaarurensystematiek, afspraken over de maximale flexibele schil en andere specifieke maatwerkafspraken. Deze cao ligt ruim boven het niveau van de nieuwe sector-cao.

Op het gebied van fusies en overnames, wet melding collectief ontslag, reorganisaties en bedrijfssluitingen heeft FNV Horeca begeleiding en ondersteuning geboden aan haar leden. Daarnaast is FNV Horeca met ondernemingen in gesprek geweest over de oprichting van medezeggenschap, waarbij FNV Horeca leden als kandidaat heeft kunnen voordragen. Leden hebben zitting kunnen nemen in het medezeggenschaps-orgaan. Tegelijkertijd zijn er misstanden in de sector onderzocht, aangepakt en/of heeft FNV Horeca daarin ondersteuning aan leden geboden. Deze misstanden waren verslechteringsvoorstellen van een werkgevers op het punt van arbeidsvoorwaarden, arbeidstijden en arbeidsomstandigheden.

FNV Catering

In 2017 is met Veneca onderhandeld over een nieuwe cao. De onderhandelingen verliepen zeer moeizaam en zijn bij de derde onderhandelings-ronde door werkgevers opgeschort. Na het stellen van een ultimatum door FNV Catering en informeel overleg zijn de onderhandelingen voortgezet en afgerond. In januari 2018 is een nieuwe cao afgesloten met een looptijd van 1 januari 2018 tot 1 april 2019.

Hoofdpunten van de cao zijn:

- » Looptijd
De looptijd van de cao is vastgesteld op 1 jan 2018 tot 1 april 2019.
- » Loonsverhoging
Per 1 januari 2018 worden de cao-lonen verhoogd met 2%.
Per 1 januari 2019 worden de cao-lonen verhoogd met 0,5%.
De berekening van de verhoging geldt voor de cao-lonen en de feitelijk betaalde lonen.
- » Doelgroepenbeleid
Eerder gemaakte afspraken in de cao over doelgroepenbeleid worden voortgezet.
- » Ontwikkelvoucher
Vanaf 1 januari 2018 wordt gedurende 2 jaar aan maximaal 1.000 werknemers op jaarbasis een ontwikkelvoucher aangeboden, niet vak gerelateerd, waarvoor per werknemer een budget van € 500,- ter beschikking wordt gesteld.
- » Onderzoek 80-90-100% regeling/gezond langer doorwerken
Er wordt onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid en toepassing van een 80-90-100% regeling of een afgeleide hiervan.

- » Reiskosten
Met ingang van 1 januari 2018 wordt de vergoeding per gereisde kilometer van €0,11 met €0,02 verhoogd naar €0,13 per gereisde kilometer. Met ingang van 1 januari 2019 wordt de vergoeding per gereisde kilometer van €0,13 wederom verhoogd met €0,02 verhoogd van €0,13 naar €0,15 per gereisde kilometer.
- » Werkgelegenheid
Cao-partijen constateren dat de verbeterde economische situatie verhoudingsgewijs nog niet leidt tot een toename van de omzet, rendement en werkgelegenheid over de volle breedte van de branche. Beleid van de overheid, risico op verwatering werkingssfeer en het creatief omgaan door opdrachtgevers en opdrachtnemers spelen hierbij een rol. Cao partijen zullen om die reden twee keer per jaar overleg hebben over dit soort ontwikkelingen en de consequenties hiervan voor de werkgelegenheid binnen de branche.
- » Digitale cao
De cao voor de contractcateringbranche is alleen nog in digitaal formaat beschikbaar.

Vertegenwoordiging FNV Catering

Tevens vertegenwoordigt FNV Catering medewerkers in de catering als lid van het bestuur in de Vakraad voor de contractcateringbranche (VCC), Stichting Fonds Bevordering Arbeidsverhoudingen (FBA), Stichting Fonds Bevordering Sociale Verhoudingen (FBS), Stichting Vrijwillig Vervroegd Uitreden (SUCON II), Branchetoetsingscommissie voor de contractcateringbranche en van de Stichting Opleidingen voor de contractcatering-branche (OCC). Verder is FNV Catering betrokken bij diverse paritair samengestelde werk en stuurgroepen in de branche.

Toelichting cao catering

FNV Catering ontwikkelt ieder jaar een vereenvoudigde versie van de cao, het zogenaamde ABC-boekje voor de contractcatering, waar de inhoud van de cao in begrijpelijke taal wordt uitgelegd en toegelicht. In 2017 zijn de ABC-boekjes aangepast aan de nieuwe cao die een looptijd heeft van 1 juli 2016 tot 1 januari 2018. Het ABC-boekje is zowel gedrukt als digitaal beschikbaar.

Bedrijfs Leden Groepen (BLG's)

FNV Catering heeft bestaande BLG's uitgebreid en nieuwe opgericht in 2017. In 2017 zijn bij de volgende bedrijven BLG's actief; Compass Group, Sodexo, Albron, KLM Cateringservices en Cormet Catering.

Cao commissie

In 2017 heeft de cao commissie van FNV Catering zes bijeenkomsten gehad.

Het belangrijkste onderwerp op de agenda was vaststellen van de voorstellen voor de onderhandelingen voor nieuwe cao vanaf 1 januari 2018 en instemming met het behaalde onderhandelingsresultaat. Belangrijkste punten voor de onderhandelingen waren koopkrachtbehoud, verbetering reiskostenregeling en afspraken omtrent duurzame inzetbaarheid.

FNV Catering is niet alleen op bedrijfstakniveau actief geweest, maar ook bedrijfsniveau. Er zijn de nodige contacten onderhouden met directies, managers en ondernemingsraden van de verschillende bedrijven in de cateringsector (o.a. bij collectieve zaken). FNV Catering is onder andere betrokken geweest bij:

- » informele gesprekken met werkgevers en kaderleden van diverse bonden gevoerd ter voorbereiding op de cao onderhandelingen van 2018.
- » de vertegenwoordiging in het bestuur van de brede code verantwoord marktgedrag, waar de volgende sectoren bij betrokken zijn schoonmaaksector, verhuizers, beveiligingsbranche en contractcateringbranche. De cateringbranche heeft ook een eigen branche codekamer waarin FNV Catering deelneemt.
- » diverse collectieve kwesties wegens niet naleven cao, toepassing spaarurenregeling onderwijs catering, aanpassingen/wijziging contracten bij overnames locaties, berekening vakantieopbouw bij ploegdienst, toepassing SER-fusiegedragsregels etc.

FNV Recreatie Nieuwe cao's

FNV Recreatie heeft in 2017 met werkgeversorganisatie RECRON twee nieuwe cao's afgesloten. Een nieuwe cao recreatie en een nieuwe cao dagrecreatie.

Cao recreatie

De cao recreatie heeft een looptijd van anderhalf jaar, van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2018. Hoofdpunten van de cao zijn:

- » Loonsverhoging van 1,75% per 1 januari 2018 en van 1% per 1 oktober 2018
- » Modernisering van de arbeidsvoorwaarden
Cao-partijen zullen zo spoedig mogelijk een overleg starten over modernisering van de arbeidsvoorwaarden in de sector.
- » Werkgelegenheid
Cao-partijen zullen gedurende de looptijd van de cao bezien hoe de werkgelegenheid voor jongeren in de sector een extra impuls kan krijgen.
- » Aanvulling derde jaar WW
Continuering van bestaande afspraak.
- » Doelgroepenbeleid
De afspraken gemaakt omtrent doelgroepenbeleid worden geprolongeed.

Cao dagrecreatie

De looptijd van de nieuwe cao dag recreatie is van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2018. Belangrijkste afspraak in deze cao is:

- » Loonsverhoging van 1,75% per 1 januari 2018 en van 1% per 1 oktober 2018;

Met vereniging werkgevers in de zwembaden en zwemscholen (WiZZ) heeft FNV Recreatie in 2017 een nieuwe cao voor de zwembaden afgesloten.

Cao zwembaden

De cao zwembaden heeft een looptijd van anderhalf jaar te weten van 1 juli 2017 tot en met 31 december 2018. Hoofdpunten van de cao zijn:

- » Loonsverhoging van 1% per 1 januari 2018 en van 1,75% per 31 december 2018.
- » Minimale opleidingseisen
Afspraak gemaakt over de minimale opleidingseisen voor het uitvoeren van toezichthoudende en zwemlesgevende taken.
- » Sociale Agenda
Sociale Agenda wordt voor de looptijd van de nieuwe cao verlengd. Aan de Sociale Agenda wordt het onderwerp Protocollen toezicht zwemveiligheid toegevoegd.

Naast deze drie sector cao's heeft FNV Recreatie aan het eind van het jaar 2017 ook weer een nieuwe bedrijfs-cao met de directie van Albron Center Parcs BV afgesloten, welke gebaseerd is op de cao recreatie.

Bedrijfs-cao Albron Center Parcs (ACP)

De looptijd van de bedrijfs-cao ACP is 2 jaar van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2019. Hoofdpunten van de cao zijn:

- » Loonsverhoging van 1,5% per 1 januari 2018 en van 1,5% per 1 januari 2019.
- » Iedereen die nog kan doorgroeien in de schaal ontvangt een stijging van één functiejaar per 1 januari 2018 en één functiejaar per 1 januari 2019.
- » Voor alle overige cao zaken wordt aangesloten bij de huidige recreatie cao 2017 – 2019. Met alle uitzonderingen zoals (eerder) bepaald, zoals het opschorten van de zondagstoeslag.
- » Het Tijd voor Tijdsysteem wordt weer conform de cao recreatie toegepast. Geen jaarurensysteem meer.
- » De Tijd voor Tijd toeslag wordt een recht voor de medewerker.

Georganiseerd Overleg Recreatie en Zwembaden (GOR)

FNV Recreatie is vertegenwoordigd in het GOR en heeft aan de bestuursvergaderingen deelgenomen. Vanuit het GOR is FNV Recreatie ook vertegenwoordigd in de vakgroep Arbeidsmarkt en Arbo evenals in de vakgroep Beroepsonderwijs. FNV Recreatie was onder andere intensief betrokken bij het organiseren en of uitvoeren van een nieuw Arbeidsmarktonderzoek, Netwerkbijeenkomst en Verkiezing leerbedrijf van het jaar.

Coördinatiegroep Zwembaden

FNV Recreatie is vertegenwoordigd in de coördinatiegroep zwembaden die de regie voert ten aanzien van de uitvoering van de sociale agenda en heeft aan de bijeenkomsten daarvan deelgenomen. Vanuit deze coördinatiegroep is FNV Recreatie ook vertegenwoordigd in de werkgroep duurzame inzetbaarheid.

Sociaal fonds recreatie (SFR)

FNV Recreatie is vertegenwoordigd in het SFR en heeft aan de bestuursvergaderingen deelgenomen.

FNV Recreatie is niet alleen op bedrijfstakniveau actief geweest maar ook op bedrijfsniveau. Er zijn de nodige contacten onderhouden met directies en ondernemingsraden van de verschillende bedrijven in de recreatiesector. Verder is FNV Recreatie ook betrokken geweest bij:

Duinrell inzake toepassing cao recreatie op het gehele bedrijf;

Zwembad De Peppel inzake juiste toepassing wet- en regelgeving en veiligheid;

NV Enschede zwembaden inzake overname door Sportaal BV;

Zwembad exploitaties van NLG inzake overname door Optisport.

2g. Pensioenen

Voor FNV Horecabond waren er in 2017 een aantal belangrijke pensioentema's.

- » Verhogen pensioengerechtigde leeftijd Pensioenfonds Horeca & Catering
- » Meer aandacht voor pensioen middels de cao commissie en kennisbijeenkomsten
- » 11-puntenplan FNV voor een flexibele AOW
- » Benoemingen pensioenfondsen en verantwoordingsorganen

Verhogen pensioengerechtigde leeftijd

Per 1 januari 2017 is de pensioengerechtigde leeftijd bij zowel Pensioenfonds Horeca & Catering als bij Pensioenfonds Recreatie omhooggegaan naar 67 jaar.

Aandacht voor pensioen

Om aandacht te vragen voor pensioen en het contact met de achterban te vergroten op dit onderwerp is ervoor gekozen om pensioen als vast onderwerp op de agenda van de cao commissies te zetten. Daarnaast is het contact met de verantwoordingsorganen van beiden pensioenfondsen geïntensiveerd. Daarbij zijn we bezig met de voorbereiding van meerdere landelijke pensioenbijeenkomsten.

11 puntenplan

In mei 2017 heeft FNV een 11-puntenplan gepresenteerd, waarin zij een alternatief bieden voor het huidige AOW-beleid, waarin mensen met versleten knieën naar de eindstreep kruipen. FNV Horecabond heeft ervoor gekozen dit plan te ondersteunen en actief uit te dragen. In het plan staat bijvoorbeeld het voorstel om de verhoging

van de AOW-leeftijd te bevriezen en om gelijk speelveld te bieden aan mensen die voor en na het bereiken van de AOW-leeftijd werken. Samen met leden hebben we input opgehaald met betrekking tot de belangrijkste punten en de manier waarop het plan moet worden uitgedragen.

Benoemingen pensioenfondsen

In 2017 zijn twee bestuursleden, Gijs Vermeulen en Koos Lieflijn namens FNV Horeca en FNV Catering bij Pensioenfonds Horeca & Catering benoemd. Daarnaast zijn in 2017 ook een aantal personen (her)benoemd in het verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds Horeca en Catering van FNV Horeca en FNV Catering, als bij Pensioenfonds Recreatie namens FNV Recreatie.

2h. Vooruitblik 2018

Algemeen

In het voorjaar van 2018 start er een nieuwe voorzitter aan het roer van FNV Horecabond. Daarbij gaan we verder met de uitwerking van het Manifest 'De kracht van samenwerking'. Middelen zijn gereserveerd om zowel mankracht als activiteiten te kunnen financieren om het werken in de regio en het bereiken van de leden in de regio mogelijk te maken. Ook een aantal concrete initiatieven worden opgestart of verder uitgebouwd. Loopbaanbegeleiding, een betere profilering bij Hotello's, De Dag van de Horeca-medewerker en diverse themabijeenkomsten en uitbreiding van het loyaliteitsprogramma.

De verdere ontwikkeling van kaderopleidingen staat centraal en zal geoptimaliseerd en uitgebreid worden, zodat deze bereikbaar zijn voor leden in alle vier de regio's. De FNV vakbondshuizen worden opengesteld voor onze leden, zodat zij daar terecht kunnen met vragen over werk en inkomen. Ook worden in vakbondshuizen en in de regio diverse trainingen en activiteiten georganiseerd. Regiobestuurders en regiomedewerkers gaan nog meer de werkvloer op om in contact te komen met leden en niet-leden. Om onze actieve leden nog beter te bereiken, ontwikkelen we een onlinepagina waar men informatie kan vinden over opleidingen, functies, activiteiten en workshops.

In 2018 gaat een visiewerkgroep van start, met (Hoofdbestuur) leden en collega's uit de werkorganisatie om zich te buigen over een visie gericht op de toekomst over 5-10 jaar.

In 2018 start een derde Young Academy groep,

waarbij het streven is om een jongerentak op te bouwen binnen de bond.

FNV Horecabond wil nog meer tijd en energie aan het beroepsonderwijs besteden, door zich onder andere te richten op leermeesters en het tekort aan gekwalificeerde vakkrachten. Uit onderzoek van Stichting Vakbekwaamheid Horeca (SVH) blijkt dat er circa 37.000 openstaande vacatures zijn waarvan 21.000 moeilijk vervulbaar zijn. Daarbij is het een groot probleem dat er te weinig opgeleide jongeren vanuit het MBO de horeca arbeidsmarkt opstroomt. We willen dit graag samen met scholen, grote werkgevers, SVH en andere opleiders aanpakken.

Financieel

Het komend jaar zal waarschijnlijk in het teken staan van een negatief exploitatie resultaat, zoals reeds aangegeven zijn hier voor middelen gereserveerd. Of dit negatieve exploitatieresultaat ook zal leiden tot een negatief verenigingsresultaat hangt onder andere af van het rendement op de beleggingen. In de komende twee jaar zal worden voorzien in de benodigde liquiditeit door het liquide maken van een deel van de beleggingen. De vereniging blijft zoals voorheen solvabel. De komende twee jaren zal er gemonitord worden of de initiatieven die ontplooid zijn ook leiden tot de benodigde resultaten. In ieder geval zal aan het eind van deze twee jaren geëvalueerd worden of het nodig is om het bestaande beleid aan te passen. In 2018 zal de Beleggingsadviescommissie er weer voor zorgen dat er een goed beleggingsbeheer gevoerd kan worden door het Hoofdbestuur.

3a. Balans per 31 december 2017

(na resultaatverdeling)

Activa	31 december 2017		31 december 2016	
	EUR	EUR	EUR	EUR
Vaste activa				
» Immateriële vaste activa (2.1)				
Software		82.640		125.530
» Materiële vaste activa (2.2)				
Inventaris	306.811		326.901	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	178.985		242.841	
		485.796		569.742
» Financiële vaste activa (2.3)				
Deposito's	3.033.439		3.263.371	
Vastrentende beleggingsfondsen	20.082.843		19.805.680	
Aandelen beleggingsfondsen	11.726.028		12.179.842	
Vastgoedfondsen	148.787		142.484	
		34.991.097		35.391.377
Vlottende activa				
» Vorderingen (2.4)				
Overige vorderingen	781.189		806.368	
		781.189		806.368
» Liquide middelen (2.5)		224.000		1.253.000
		36.564.722		38.146.017

Passiva	31 december 2017		31 december 2016	
	EUR	EUR	EUR	EUR
» Eigen vermogen (2.6)				
Algemene reserve	6.372.021		7.979.050	
Bestemmingsreserves	23.757.765		23.153.056	
Bestemmingsfonds	5.503.549		6.159.218	
		35.633.335		37.291.324
» Kortlopende schulden (2.7)				
Crediteuren	171.758		255.753	
Belastingen	141.661		146.356	
Pensioenen	70.545		75.763	
Vakantietoeslag	179.119		150.645	
Verlofdagen	97.208		90.453	
Overige schulden	271.096		135.723	
		931.387		854.693
		36.564.722		38.146.017

3b. Staat van baten en lasten over 2017

	Begroting 2017	Realisatie 2017	Realisatie 2016
	EUR	EUR	EUR
» Baten			
Contributie leden	3.0	3.682.419	3.591.015
Vacatiegelden en vergoedingen	3.1	125.000	72.600
Overige baten	3.2	23.880	32.625
		3.831.299	3.696.240
» Totaal baten		3.831.299	3.804.894

	Begroting 2017	Realisatie 2017	Realisatie 2016
	EUR	EUR	EUR
» Lasten			
Personeelskosten	3.3	3.165.598	3.477.408
Algemene kosten	3.4	1.112.124	957.534
Communicatie	3.5	464.145	464.942
Individuele dienstverlening	3.6	99.206	55.894
Collectieve belangenbehartiging	3.7	362.260	359.068
Verenigingsactiviteiten	3.8	220.500	221.875
Investering nieuwe producten en diensten	3.9	335.000	294.476
Cao-campagne & versterking bond in sectoren	3.10	540.000	894.317
		6.298.833	6.725.514
» Totaal lasten		6.298.833	6.150.191
» Exploitatieresultaat		-2.467.534	-2.345.297
Dekking Investering producten en diensten vanuit rendement Financiële baten en lasten	3.11	335.000	345.000
Financiële baten en lasten	3.11	1.026.285	1.281.616
» Resultaat		-1.657.989	-718.681
ten gunste van Bestemmingsreserve Internationaal Solidariteitsfonds		5.000	5.000
ten gunste van Bestemmingsreserve Investerings t.b.v. strategische doelstellingen		599.709	679.081
ten (laste) gunste van Bestemmingsfonds Strijdfonds		-655.669	-287.842
ten (laste) gunste van Algemene reserves		-1.607.029	-1.114.920
» Totale resultaatbestemming		-1.657.989	-718.681

3c. Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Algemene toelichting

Tenaamstelling en vestigingsadres

FNV Horecabond draagt de statutaire naam: Federatie Nederlandse Vakbeweging Horecabond en is (statutair) gevestigd aan de Louis Armstrongweg 100, 1311 RL te Almere. De vereniging is ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder nummer 40530088.

Activiteiten

De kernactiviteiten van FNV Horecabond betreffen:

- » collectieve belangenbehartiging door het afsluiten van cao's en sociale plannen voor alle werknemers in de bedrijfstakken horeca, contractcatering en recreatie of in de daarin werkzame bedrijven;
- » individuele dienstverlening – waaronder rechtshulp – aan de leden;
- » voorlichting en informatievoorziening aan leden;
- » verenigingsactiviteiten, uit te splitsen in werkzaamheden van leden binnen activiteitenteams en binnen de verenigingsorganen.

Verbonden rechtspersonen

FNV Horecabond heeft de volgende verbonden rechtspersonen die niet in de consolidatie betrokken zijn op grond van artikel 397 lid 2 BW2 titel 9 (consolidatie mag achterwege blijven, aangezien de grenzen van artikel 396 BW2 titel 9 niet overschreden worden):

- » Stichting Voorlichting Leerlingen;
- » Stichting Onderzoek Horeca Recreatie en Catering;
- » Stichting Right4You, en
- » Stichting Projecten FNV Horecabond.

De stichtingen zijn opgericht voor het onderbrengen van projectmatige activiteiten ten behoeve van alle werknemers in de bedrijfstakken horeca, contractcatering en recreatie. De dienstverlening vindt plaats op zowel collectieve als individuele basis. Daarbij worden de diensten verleend aan alle werknemers in de genoemde bedrijfstakken, dus ongeacht of zij lid zijn van FNV Horecabond of niet.

Het bestuur van de stichtingen wordt gedeeltelijk gevormd door leden van het Hoofdbestuur respectievelijk Dagelijks Bestuur van FNV Horecabond. Op grond van (overwegende) zeggenschap in het bestuur van de hierboven genoemde stichtingen is FNV Horecabond aan te merken als hoofd van de groep waarin deze stichtingen zijn ondergebracht. Transacties tussen FNV Horecabond en de verbonden rechtspersonen hebben een zakelijke grondslag.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van FNV Horecabond zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 'organisaties zonder winststreven'. De jaarrekening is opgesteld in euro's en uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Operationele leasing

Bij de vereniging kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract. De gemiddelde looptijd bedraagt 48 maanden.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur of lagere bedrijfswaarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs plus bijkomende kosten onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur of lagere bedrijfswaarde.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn bestemd om de uitoefening van de werkzaamheid van de vereniging duurzaam te dienen.

- » De onder financiële vaste activa opgenomen deposito's worden initieel gewaardeerd tegen de reële waarde onder aftrek van transactiekosten (indien materieel). Vervolgens worden deze vorderingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. Bij de waardering wordt rekening gehouden met eventuele waardeverminderingen. Deposito's worden niet als liquide middelen verantwoord omdat ze dienen ter dekking van bestemmingsreserves en daarmee een vast actief zijn.
- » De onder financiële vaste activa opgenomen vastgoedfondsen worden gewaardeerd tegen reële of lagere beurswaarde. De koersresultaten komen ten bate of ten laste van het resultaat. De reële waarde benadert de boekwaarde.
- » De onder financiële vaste activa opgenomen beleggingen in vastrentende beleggingsfondsen en aandelen beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De koersresultaten komen ten bate of ten laste van het resultaat. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De vereniging beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom-genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. De reële waarde benadert de boekwaarde. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan krediet-instellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is, doch redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. De baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd; de lasten reeds zodra zij voorzienbaar zijn.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. De afschrijvingen op vaste activa worden gebaseerd op basis van de verkrijgingprijs. Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte economische levensduur.

- » Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.
- » Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.
- » Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Personeelsbeloningen en pensioenen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening

FNV Horecabond heeft een pensioenregeling, die tot en met 2014 was verzekerd bij een pensioenverzekeraar. Met ingang van 2015 zijn de pensioenen ondergebracht bij pensioenfonds PFZW als een geïndexeerde middelloon regeling. Voor deze regeling betaalt FNV Horecabond op verplichte basispremies aan het pensioenfonds. Behalve de betaling van premies heeft FNV Horecabond geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. Om die reden is er geen sprake van een pensioenvoorziening. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangsten leningen.

Toelichting op de balans

2.1 Immateriële vaste activa

Software	2017	2016
	EUR	EUR
» 1 januari		
Nieuwwaarde	2.118.623	2.078.929
Cumulatieve afschrijvingen	1.993.093	-1.821.723
» Boekwaarde	125.530	257.206
» Mutaties		
Investerings	53.376	46.039
Herclassificatie naar materiële vaste activa		- 6.345
Afschrijvingen	-96.266	-171.370
	-42.890	-131.676
» 31 december		
Nieuwwaarde	2.171.999	2.118.623
Cumulatieve afschrijvingen	2.089.359	1.993.093
» Boekwaarde	82.640	125.530
Afschrijvingspercentages	33,3%	33,3%

2.2 Materiële vaste activa

	Inventaris en verbouwing	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal
	EUR	EUR	EUR
» 1 januari 2017			
Nieuwwaarde	1.209.151	1.241.623	2.450.774
Cumulatieve afschrijvingen	882.250	998.782	1.881.032
» Boekwaarde	326.901	242.841	569.742
» Mutaties 2017			
Investerings	43.395	64.842	108.237
Desinvestering	-	-	-
Afschrijvingen	-63.485	-128.698	-192.183
	326.901	242.841	569.742
» 31 december 2017			
Nieuwwaarde	1.252.546	1.306.465	2.559.011
Cumulatieve afschrijvingen	945.735	1.127.480	2.073.215
» Boekwaarde	306.811	178.985	485.796
Afschrijvingspercentages	10%-20%	20%-33,3%	

2.3 Financiële vaste activa

	Deposito's	Vastrentende beleggingsfondsen	Aandelen beleggingsfondsen	Vastgoedfondsen	Totaal
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
» 1 januari 2017					
Boekwaarde	3.263.371	19.805.680	12.179.842	142.484	35.391.377
» Mutaties 2017					
Aflossing/verkoop	-250.000	-	-1.500.000	-	-1.750.000
Rente	20.068	-	-	-	20.068
Koersverschillen	-	277.163	1.056.186	6.303	1.339.652
	-229.932	277.163	-453.814	6.303	-400.280
» 31 december 2017					
Boekwaarde	3.033.439	20.082.843	11.726.028	148.787	34.991.097

In 2017 is in totaal voor een bedrag van € 1.510.000 aandelen beleggingsfondsen verkocht. Deze verkoop houdt verband met het streven naar een gewenste mix van beleggingen. Daarnaast zijn de deposito's gebruikt om in de liquiditeitsbehoefte te voorzien.

Asset mix totaal belegd vermogen FNV Horecabond

Passiva	Strategisch doelpercentage	2017	2016
	%	%	%
Aandelen	30,0	33,6	34,4
Vastrentende waarden (incl. deposito's)	68,9	66,1	65,2
Vastgoed	1,1	0,3	0,4
» Totaal	100	100	100

Alle financiële vaste activa staan ter vrije beschikking van de rechtspersoon.

2.4 Vorderingen

Overige vorderingen	31 december 2017	31 december 2016
	EUR	EUR
Vooruitbetaalde bedragen	218.143	277.793
Nog te ontvangen facturen	34.549	-
Debiteuren	20.923	21.703
Nog te ontvangen rente	4.235	20.847
Rekening-courant Stichting Financiering Toeslagen Pensioen	1.488	1.466
Rekening-courant Stichting Projecten	340.674	313.306
Rekening-courant SOHRC	23.907	22.363
Rekening-courant SVL	31.186	23.454
Rekening-courant Right4You	74.050	74.050
Overige	32.034	51.386
	781.189	806.368

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar. Over de rekening couranten is 2% rente berekend. FNV Horecabond schiet gelden voor aan de aan haar gelieerde Stichtingen (projecten).

2.5 Liquide middelen

	31 december 2017	31 december 2016
	EUR	EUR
Kas	2.101	2.710
ABN Amro bank	25.778	27.416
ING Bank	196.121	1.222.874
	224.000	1.253.000

De liquide middelen staan geheel ter vrije beschikking. Op 30 december 2016 is een Rabobank deposito van € 1 miljoen euro automatisch vervallen naar de lopende rekening waardoor het saldo liquide middelen incidenteel hoog was.

2.6 Eigen vermogen

	31 december 2016	Resultaat verdeling	Resultaat verdeling donatie	31 december 2017
	EUR	EUR	EUR	EUR
» Algemene reserve	7.979.050	-1.607.029	-	6.372.021
Bestemmingsreserve Internationaal Solidariteitsfonds	75.116	-	5.000	80.116
Bestemmingsreserve t.b.v. strategische doelstellingen	23.077.940	-	599.709	23.677.649
» Subtotaal bestemmingsreserves	23.153.056	-	604.709	23.757.765
» Bestemmingsfonds Strijdfonds	6.159.218	-655.669	-	5.503.549

Algemeen

Aan het van het eigen vermogen afgezonderde Bestemmingsfonds Strijdfonds en bestemmingsreserves is door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid gegeven dan, gezien de doelstelling van de organisatie, zou zijn toegestaan.

Algemene reserve

Het bestuur heeft als uitgangspunt dat de algemene reserve voldoende groot moet zijn om 2 jaren de exploitatie te kunnen financieren bij gebrek aan andere opbrengsten. Hierin zijn dan de campagnes en extra investeringen producten en diensten niet meegerekend. Het gewenste niveau van de algemene reserve is dan circa 9 miljoen gebaseerd op de exploitatie 2016. Indien het bestuur besluit een extra dotatie of onttrekking te doen dan zal dit ten laste of ten gunste komen van de Bestemmingsreserve ten behoeve van Strategische doelstellingen.

Bestemmingsreserve Internationaal Solidariteitsfonds

De reserve kan uitsluitend worden aangewend om internationale projecten te subsidiëren op het terrein van arbeidsverhoudingen in sectoren die verwant zijn aan FNV Horecabond. De toevoeging in 2017 bestond uit de jaarlijkse toevoeging van € 5.000.

In 2017 zijn er geen projecten gefinancierd en heeft er derhalve geen onttrekking plaatsgevonden.

Bestemmingsreserve investeringen ten behoeve van strategische doelstellingen

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om investeringen ten behoeve van de strategische doelstellingen van de bond te kunnen financieren. Hiertoe wordt het desbetreffende vermogen belegd. De rendementen van deze beleggingen zijn na aftrek van een toevoeging aan het vermogen ter compensatie van inflatie beschikbaar voor de investeringen, hierbij wordt er gerekend met een verondersteld gemiddeld rendement. Het vermogen zelf kan daarvoor niet worden gebruikt en dient zoveel mogelijk in stand te blijven.

Bestemmingsfonds Strijdfonds

De vereniging heeft de gewenste omvang van het fonds vastgesteld op 5 miljoen met een ondergrens van 3 miljoen en een bovengrens van 7 miljoen. Met een dergelijke omvang is het fonds in staat de kosten van mogelijke acties en stakingen te dekken.

2.7 Kortlopende schulden

Alle kortlopende schulden hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde benadert de boekwaarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

De verplichtingen bestaan uit de huur van het pand aan de Louis Armstrongweg 100 te Almere, de kopieerapparatuur en de leaseauto's. De gemiddelde looptijd van de leaseauto's bedraagt 48 maanden. Het leasecontract voor kopieerapparatuur loopt 24 maanden. De leasetermijnen die betrekking hebben op de leaseauto's zijn geboekt onder de personele kosten, de overige leasetermijnen zijn geboekt onder de algemene kosten. Indien de huur van het pand wordt beëindigd dan moet het pand in originele staat worden opgeleverd.

	<1 jaar	1-5 jaar	>5 jaar
	EUR	EUR	EUR
» 1 januari 2017			
Huisvesting	158.809	186.549	-
Leaseauto's	138.749	140.505	-
Kopieer apparatuur	1.774	-	-
	299.332	327.054	-
» Verplichting			

Toelichting op de staat van baten en lasten

3.0 Contributie leden

	2017	2016
	EUR	EUR
Contributie leden	3.636.105	3.699.358
Inningsverliezen	-45.090	-51.215
	3.591.015	3.648.143

	2017	2016
	Aantal	Aantal
Aantal leden per 1 januari	22.756	23.143
Afvoeringen (uitschrijvingen)	-3.078	-3.246
	19.678	19.897
Inschrijvingen aantal leden gedurende het jaar	2.940	2.859
Aantal leden per einde verslagperiode 31 december	22.618	22.756
	22.687	22.950

» Gemiddeld aantal leden

» Gemiddelde contributie verslagperiode

158

159

3.1 Vacatiegelden en vergoedingen

In het verslagjaar zijn vacatiegelden ontvangen uit hoofde van bestuurslidmaatschappen van pensioenfondsen. In 2017 zijn er vaste vergoedingen ontvangen voor een aantal bestuurders van het Pensioenfonds Horeca en Catering en het Pensioenfonds Recreatie.

3.2 Overige baten

De overige opbrengsten bestaan met name uit inkomsten door afsluiten cao's en opbrengsten uit WW-bezwaarschriften.

3.3 Personeelskosten

	2017	2016
	EUR	EUR
Salarissen	2.290.659	2.216.790
Tijdelijk personeel	473.603	346.122
Pensioenlasten	425.193	406.135
Bijdrage pensioenpremie werknemers	-141.805	-137.721
Sociale lasten	366.810	340.454
	3.414.460	3.171.780
Doorbelast personeel aan Stichting Projecten	-457.386	-485.409
Overige personeelskosten	520.334	436.990
	3.477.408	3.123.361

Het gemiddeld aantal productieve formatieplaatsen in het verslagjaar bedroeg 44,88 (dit ten opzichte van 45,42 in 2016). Geen van de werknemers is werkzaam buiten Nederland. De post doorbelast personeel bestaat uit ontvangsten voor de inzet van personeel van FNV Horecabond ten behoeve van werkzaamheden voor Stichting Projecten FNV Horecabond (3,83 fte).

Bestuurders	2017	2016
	EUR	EUR
Bezoldiging (inclusief sociale lasten en pensioenlasten)	319.057	288.742

Ultimo 2017 wordt FNV Horecabond bestuurd door twee dagelijks bestuurders en een directeur. Een van de dagelijks bestuur posities was vacant per juni 2016 waardoor het bedrag in 2016 incidenteel laag was. Gedurende 2017 is deze positie ingevuld.

3.4 Algemene kosten

	2017	2016
	EUR	EUR
Kosten bedrijfsvoering	216.574	168.565
Huisvestingskosten	294.788	283.848
ICT- kosten	446.172	528.620
	957.534	981.033

Ten opzichte van 2016 is een daling te zien in ICT-kosten. De verwachting is dat deze kosten volgend jaar weer hoger zullen zijn door investeringen die eind 2017 zijn gedaan.

De afschrijvingslasten bedragen in 2017 totaal € 363.353 (2016: € 366.963) en zijn als volgt toegerekend:

Huisvestingskosten	€ 63.485
ICT-kosten	€ 224.965
Overige afschrijvingen	€ 74.903

In de kosten bedrijfsvoering is een bedrag van € 83.951 begrepen als accountantskosten.

3.5 Communicatie

	2017	2016
	EUR	EUR
Horeca Info	123.093	137.158
Ledenwerving	156.063	153.980
FNV Voordeel	-	-
Brochures en mailingen	28.272	15.288
Promotiemateriaal	16.128	27.728
(online) Advertenties	84.541	44.375
Beurzen	56.695	56.500
Overige	150	3.374
	464.942	438.403

3.6 Individuele dienstverlening

	2017	2016
	EUR	EUR
Kosten uitbestede zaken	55.894	68.317
	55.894	68.317

3.7 Collectieve belangenbehartiging

	2017	2016
	EUR	EUR
Bijdrage FNV	280.980	276.149
Bijdrage FNV Weerstandsfonds en het Vakbondsmuseum	48.903	45.290
Contributie EFFAT	29.185	28.267
	359.068	349.706

3.8 Verenigingsactiviteiten

	2017	2016
	EUR	EUR
Zaalhuur	74.172	59.055
Declaraties	40.498	29.432
Jubilarissen	53.664	65.683
Congres	38.199	41.084
Scholing	15.342	2.452
	221.875	197.706

3.9 Investerings producten en diensten & Strategische heroriëntatie

	2017	2016
	EUR	EUR
Investerings producten en diensten	241.090	249.507
Strategische heroriëntatie	53.386	145.237
	294.476	394.744

Investerings producten en diensten

	EUR
Aanpassingen ICT systemen	117.755
Strategievorming FNV Horecabond	18.937
Leerlingen en leermeesters	47.595
Ledenwerving	56.803
	241.090

Strategische heroriëntatie

‘De kracht van samenwerking’

De strategische heroriëntatie geeft inhoud aan de nieuwe strategie van FNV Horecabond. Een strategie die tot stand is gekomen in gesprekken met medewerkers, het Hoofdbestuur en het Ledencongres en is getoetst in focusgroepen bestaande uit leden en niet-leden.

De input die is verkregen is samengebracht in een Manifest. Deze nieuwe strategie omvat vier strategische resultaatgebieden: (1) fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden voor iedereen, (2) zichtbaarheid vergroten, (3) werken aan vakmanschap en (4) gezamenlijk belang werkgevers en werknemers.

3.10 Cao campagne horeca en versterking sectoren

	2017	2016
	EUR	EUR
Cao campagne horeca	409.736	194.676
Versterking sectoren	484.580	402.245
	894.317	596.921

Cao campagne horeca

De doelstelling van de cao-campagne is tweeledig:

1. creëren van een groot netwerk en daarmee een grote betrokkenheid van medewerkers in de horeca bij activiteiten van FNV Horeca, zodat we ook echt een invloedrijke speler in de sector kunnen zijn en daardoor
2. in staat zijn de arbeidsvoorwaarden voor werknemers in de horeca substantieel te verbeteren.

Versterking sectoren

In de meerjarenbegroting 2016-2017 is besloten gedurende twee jaar aanzienlijk te investeren in de positie van de bond in de sectoren. Om te beginnen in de horeca. Met deze middelen is voor die periode de mankracht op het terrein van collectieve belangenbehartiging aanzienlijk uitgebreid.

	Cao campagne horeca	Versterking sectoren
	EUR	EUR
Personele kosten	308.638	475.591
Kosten bedrijfsvoering	17.997	611
Communicatie en marketing	59.253	7.500
Verenigingsactiviteiten	23.848	518
	409.736	484.580

3.11 Financiële baten en lasten

	2017	2016
	EUR	EUR
Koersresultaten beleggingen		
betreffen het ongerealiseerde resultaat	1.339.652	1.558.632
Rentebaten	31.633	67.984
	-345.000	-345.000
Rendement ter dekking van Investing en dienstverlening	1.026.285	1.281.616

Het rendement ter dekking van Investing en dienstverlening wordt gelijkgesteld aan het bedrag dat begroot is. De hoofdpijlers van de beleggingsportefeuille vormen deposito's met een vaste rente bij verschillende banken en participaties in zowel vastrentende- als aandelenbeleggingsfondsen en vastgoedfondsen. In 2017 is er door de lage rente een lagere rentebaten dan in 2016. Daartegen over staat een koerswinst op de participaties.

3.12 Analyse van significante verschillen tussen de begroting en de realisatie

Totaal Baten (€ 135.059) lager dan begroot (€ 3.831.299)

De lagere baten worden grotendeels veroorzaakt door lage vacatievergoedingen. Een aantal van de posities zijn ingevuld door externen die vervolgens de bijbehorende vacatiegelden ontvangen. Daarnaast is er een lager aantal betalende leden en valt de contributie lager uit.

Personeelskosten (€ 311.810) hoger dan begroot (€ 3.165.598)

Er is in 2017 meer besteed aan tijdelijk personeel zijn een aantal vacatures niet ingezet in een vast dienstverband en er is extra personeel ingezet om aan privacy regels te voldoen. Daarnaast is er meer aan advieskosten uitgegeven in verband met juridische advies personeel en organisatie.

CAO campagne en versterking sectoren (€ 354.317) hoger dan begroot (€ 540.000)

De CAO campagne was niet begroot en verklaart het gehele verschil.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen relevante gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Verwerking resultaat

De verwerking van het resultaat is onderstaand weergegeven.

Ten gunste/laste van algemene reserves	-1.607.029
Ten gunste van Bestemmingsreserve Internationaal Solidariteitsfonds	5.000
Ten laste van Bestemmingsfonds Strijdfonds	-894.316
Rendement Bestemmingsfonds Strijdfonds	238.647
Ten laste van Bestemmingsreserve investeringen t.b.v. strategische doelstellingen	599.709

Resultaat conform de staat van baten en lasten

-1.657.989

Handtekeningen

Almere, 26 april 2018

Het Hoofdbestuur,

D. Koerselman

Voorzitter

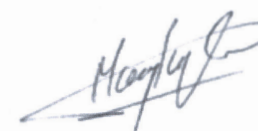
E. de Jong

Secretaris-penningmeester

A.H. Veldman

Onbezoldigd lid uit de Regio Zuidoost
Vicevoorzitter van het Hoofdbestuur

M. Hooglugt

Onbezoldigd lid uit de Regio West

R. Plokker

Onbezoldigd lid uit de Regio Noord

J.M. Wever

Onbezoldigd lid uit de Regio Midden

R. Delnoij

Onbezoldigd lid uit de Regio West

C. Snoek

Onbezoldigd lid uit de Regio Zuidwest

I. de Witte

Onbezoldigd lid uit de Regio Zuidwest

3d. Overige gegevens

Statutaire bepalingen omtrent de resultaatbestemming

Er zijn in de statuten geen bepalingen opgenomen aangaande de resultaatbestemming.

3e. Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het hoofdbestuur van FNV Horecabond

Verklaring over de jaarrekening 2017

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van FNV Horecabond een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de federatie op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640).

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017 van FNV Horecabond te Almere ('de federatie') gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017;
- de staat van baten en lasten over 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 640.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van FNV Horecabond zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Z6ZVPKR37DJR-942642708-33

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Newtonlaan 205, 3584 BH Utrecht, Postbus 85096,
3508 AB Utrecht
T: 088 792 00 30, F: 088 792 95 08, www.pwc.nl

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226366), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponneerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag in overeenstemming met RJ 640.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de federatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de federatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de federatie haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Ons controleoordeel beoogt een redelijke mate van zekerheid te geven dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Utrecht, 26 april 2018

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

prof. dr. P.W.A. Eimers RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van FNV Horecabond

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze doelstelling is om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening vrij van materiële afwijkingen als gevolg van fouten of fraude is. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de federatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de federatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

4. Opgave bestuurs- en nevenfuncties leden bestuur en directie

FNV Horecabond per 31 december 2017

Hierachter staat een overzicht van alle bestuurs- en nevenfuncties van de leden van het Hoofdbestuur en de directie (onder een bestuursfunctie verstaan wij een functie die direct voortvloeit uit de hoofdfunctie).

NAAM	B.C. (BEN) FRANCOOY
Geboortedatum	30 april 1952
Beroepssituatie	Lid Dagelijks Bestuur FNV Horecabond (bezoldigd)
Hoofdfunctie	Voorzitter met beleidsportefeuille: » Arbeidsvoorwaardenbeleid, medezeggenschapsbeleid, arbobeleid en sociale zekerheidsbeleid » Communicatiebeleid (en hoofdredacteur Horeca Info) » Arbeidsmarktbeleid, beroepsonderwijs en educatiebeleid » Daarnaast voortvloeiende uit deze functie voorzitter van het bestuur van Stichting Projecten FNV Horecabond
Bestuursfuncties	» Lid bestuur Examenwerk » Werknemersvoorzitter St. Vakraad voor de Contractcatering » Werknemersvoorzitter St. Uitvoering Secretariaatswerkzaamheden en Administratieve Paritaire organisatie Contractcateringbranche » Voorzitter bestuur St. Voorlichting Leerlingen (SVL) » Voorzitter bestuur St. Onderzoek Horeca, Recreatie en Catering » Werknemersvoorzitter Georganiseerd Overleg Recreatie (GOR) » Lid FNV Vereniging Leden Rechtspersonen (VLR) » Lid bestuur Sociaal Fonds Horeca (SFH) » Lid bestuur St. Fonds Bevordering Sociale Verhoudingen Contractcatering (FBS) en St. Fonds Bevordering Arbeidsverhoudingen Contractcatering (FBA) » Lid raad van toezicht SVH » Lid sectorkamer Voedsel Groen en Gastvrijheid » Lid bestuur Stichting Financieel Beheer Ondersteuning Opleidingsfondsen » Voorzitter bestuur Stichting Financiering Toeslagen Pensioenen FNV Horecabond

Voor een aantal van bovenstaande bestuursfuncties worden vacatiegelden uitgekeerd. Deze gelden en alle vergoedingen daarvoor komen rechtstreeks ten goede aan FNV Horecabond.

NAAM	E. (ESTHER) DE JONG
Geboortedatum	18 september 1977
Beroepssituatie	Lid Dagelijks Bestuur FNV Horecabond (bezoldigd)
Hoofdfunctie	Secretaris-penningmeester met beleidsportefeuille: » Beleid ten aanzien van pensioen en VUT » Financieel beleid (inclusief beleid ten aanzien van de sociale fondsen en heffingen) » Verenigingsbeleid en –activiteiten (inclusief scholingsbeleid) » Beleid ten aanzien van individuele dienstverlening » Internationaal beleid » Daarnaast voortvloeiende uit deze functie secretaris-penningmeester van het bestuur van Stichting Projecten FNV Horecabond » Lid Beleggingsadviescommissie » Lid VLR penningmeestersoverleg
Bestuursfuncties	» Bestuur Sociaal Fonds voor de recreatie

Voor een aantal van bovenstaande bestuursfuncties worden vacatiegelden uitgekeerd. Deze gelden en alle vergoedingen daarvoor komen rechtstreeks ten goede aan FNV Horecabond.

NAAM	E.A. (ERIK) WEEHUIZEN LLB MBA
Geboortedatum	10 mei 1953
Beroepssituatie	Directeur FNV Horecabond Daaruit voortvloeiende directeur van Stichting Projecten FNV Horecabond
Nevenfuncties	» General Secretary European Foundation on Association Governance (bezoldigd) » Voorzitter Stichting Zorgvakanties (onbezoldigd) » Bestuurslid Stichting Onderzoek Horeca, Recreatie en Catering (onbezoldigd) » Directeur Stichting Right4You » Directeur Stichting Voorlichting Leerlingen

NAAM	M. (MICHEL) HOOGLUGT
Geboortedatum	15 februari 1966
Beroepssituatie	Facilitair management
Hoofdfunctie	» Onbezoldigd Hoofdbestuurder (onkostenvergoeding) » Lid bestuur Stichting Projecten FNV Horecabond (onbezoldigd)
Nevenfuncties	Geen

NAAM	A.H. (BERT) VELDMAN
Geboortedatum	9 juli 1948
Beroepssituatie	Voorheen bedrijfsleider
Hoofdfunctie	» Vicevoorzitter Hoofdbestuur FNV Horecabond (onkostenvergoeding) » Lid bestuur Stichting Projecten FNV Horecabond (onbezoldigd)
Nevenfuncties	Coördinator activiteitenteam regio Oost (onbezoldigd)

NAAM	R. (RONALD) PLOKKER
Geboortedatum	8 januari 1970
Beroepssituatie	Bedrijfsleider
Hoofdfunctie	» Onbezoldigd Hoofdbestuurder (onkostenvergoeding) » Lid bestuur Stichting Projecten FNV Horecabond (onbezoldigd)
Nevenfuncties	» Lid Ledenparlement FNV sector Horeca (onbezoldigd) » Lid en voorzitter commissie Communicatie & Media van het Ledenparlement FNV (onbezoldigd) » Lid Netwerkraad Netwerk Roze FNV (onbezoldigd)

NAAM	R. (ROLAND) DELNOIJ
Geboortedatum	14 januari 1971
Beroepssituatie	General Manager Congreshotel Landgoed Zonhevel
Hoofdfunctie	» Onbezoldigd Hoofdbestuurder (onkostenvergoeding) » Lid bestuur Stichting Projecten FNV Horecabond (onbezoldigd)
Nevenfuncties	Geen

NAAM	J.M. (JAN) WEVER
Geboortedatum	8 december 1947
Beroepssituatie	Voorheen hoofd facilitaire dienst Euroase Hotels- en Recreatieparken
Hoofdfunctie	» Onbezoldigd Hoofdbestuurder (onkostenvergoeding) » Lid bestuur Stichting Projecten FNV Horecabond (onbezoldigd)
Nevenfuncties	» Secretaris Euroase Sociaal Fonds (onbezoldigd) » Bailli Régional Chaîne des Rôtisseurs (onbezoldigd) » Coördinator activiteitenteam regio Midden (onbezoldigd)

NAAM	C. (CARLO) SNOEK
Geboortedatum	19 januari 1992
Beroepssituatie	Entertainer
Hoofdfunctie	» Onbezoldigd Hoofdbestuurder (onkostenvergoeding) » Lid bestuur Stichting Projecten FNV Horecabond (onbezoldigd)
Nevenfuncties	Geen

